

PANNON-PALATINUS

Jelentés
(2010-2011)

A XXI. század első évtizedéről
és az azt követő első hónapról

Egyre növekvő társadalmi feszültségek és a természet törvényei

(pannon-palatinuszi szerkesztői elemzések és beszélgetések)

Nem múlik el úgy nap, hogy a hírközlő szervezetek valamilyen katasztrófáról ne adnának tudósítást. A természet és az ember által kiváltott katasztrófák társadalmi hatásairól viszont nagyon kevés szó esik, mert elkülönülnek a katasztrófahírek a társadalmi feszültségektől, átalakulásokról és átrendeződésektől.

A Pannon-Palatinus szellemi műhelymunka egyik alapvető feladata, hogy kellő körültekintéssel napjaink eseményeinek összefüggését feltárja, és ezeket közzé tegye. A közzétett írásoknak egy másik célja az volna, hogy a döntéshozók, akik munkájukkal hatnak a jövőnkre, legalább elolvassák és gondolkodjanak el a tényszerű folyamatok kölcsönhatásairól. Nem tisztünk vélelmezni, hogy ez az elképzelésünk mennyire valósult meg.

A Pannon-Palatinus elektronikus lap szerkesztőbizottsága igyekszik ennek a nehéz feladatna megfelelni. Minden írás, dokumentum, dolgozat, hír megjelenése előtt elemző megbeszéléseket folytatunk. Napjaink (úgy tűnik) felgyorsult változásainak komplex, átfogó tanulmányban való rögzítése egyre nehezebb feladat elé állítja a Palatinuszokat.

Az elmúlt hetekben a természeti katasztrófákról alig hallhatunk (kivéve természetesen az új-zélandi földrengésről), viszont egyre növekvő politikai és gazdasági feszültség alakult ki szinte az egész világban az arab országokban kialakult társadalmi feszültségek miatt.

Mint szerkesztő (Pethő Imre), az aktuális helyzetnek megfelelően szükségesnek tartottam a kérdéseimet rendezni, és azokat – természetesen a palatinuszi elveknek megfelelően – a szerkesztőségen belül megvitatni.

PANNON-PALATINUS

Jelentés (2010-2011)

Felvetődött kérdések:

- A Tunéziából kiinduló, Egyiptomban is sikeres jázminos forradalmi hullám elérte Bahreint, Marokkót, Jordániát, Jement. A Kadhafi vezette Líbiában is a forradalmárok kezdenek felülkerekedni. Meddig terjed ez a forradalmi hullám, és mi mozgatja?
- Sokan, főleg a nyugati országokban úgy vélekednek, hogy két alternatíva vezetheti ezeket az országokat, a jelenlegi diktatúrák mintájára kialakuló Amerika-barát kormányzat, vagy pedig a szélsőséges muzulmán vallási mozgalmak. Egyáltalán nincs lehetőség a demokratikus rend kialakulására?
- Gazdaságilag és politikailag milyen hatással van a világra a jelenlegi helyzet? Milyen reakciók várhatók az USA-tól, Oroszországtól, Kínától és az Európai Uniótól?

A felvetett gondolatokat olvasva (Szacszy Mihály) kijelenthető, hogy a kérdések nem túlzók, nem szenzációkeltésre irányulnak, valójában inkább visszafogottak. Rövid értelmezést követően célszerű ezekre a kérdésekre egy igazi palatinuszi választ adni.

A palatinuszi válasz nem valamilyen elvont bölcselkedés és sajnálkozás. Ezekre a kérdésekre szükséges olyan választ adni, amelyek nem csak a társadalomtudományi kérdéseket feszegetik, hanem minden esetben a természet törvényeit is figyelembe veszik. A kérdéskör teljes kibontása nélkül is célszerű néhány választ adni, mert tudható, hogy a jövőben a három felvetésről terjedelmes tanulmányok fognak megjelenni.

Palatinuszi gondolatok a kérdésekről:

Mint az egy korábbi írásban olvasható, a palatinuszi elmélet szerint a XXI. századnak nincs saját társadalmi berendezkedése. Toldozott-foltozott diktatúrák, királyságok, demokráciák és izmusok (szocializmus, kommunizmus, kapitalizmus) mentén igyekeznek működtetni nemzeteket, országokat, kontinenseket. Ez nem vita tárgya, ez szigorú tény. A különféle társadalmi rendszerek alapja a hatalom kiépítése és annak fenntartása. Az az alapvető elv, hogy egy nemzet, népcsoport megválassza a rátermett vezetőit, akiknek az volna a feladatuk, hogy biztosítsák az emberek minél jobb életét, még elméletben sem működik.

PANNON-PALATINUS

Jelentés (2010-2011)

Egyre nehezebb a jóléti társadalmak „műgazdagságát” fenntartani, illetve ezt csak úgy tudják ideiglenesen biztosítani, hogy más nemzetektől valamilyen javakat vonnak el.

A javak elsősorban nyersanyagok, de évszázadunk és évezredünk nagy kihívása a nyersanyagok egyre növekvő kitermelése mellett az életfenntartás alapvető feltételeinek biztosítása is. Földünk vízkészletei folyamatosan szennyeződnek, minden állítással szemben az élelmiszertermelést egyre nehezebb fenntartani 6,7 milliárd embernek.

Az Észak-Afrikában és az arab világban bekövetkezett események előre programozhatók voltak. Nem a társadalmi helyzet volt meggyőződésünk szerint az elsődleges kiváltó ok. Egyre nagyobb néptömegek kerülnek olyan életkörülmények közé, melyek a létbizonytalanság érzetét keltik. Nagyon leegyszerűsítve a kérdést, a térség olajkészleteinek kitermelésétől egyre több nemzet függ. A kitermelő vállalatok a nyersanyagokat elszállítják, és ezzel napról-napra csökkentik a térség természeti kincseit. Részletes elemzésekbe nem belebonyolódva a nemzetközi gazdasági stratégiában kell keresni mindazokat a kiváltó okokat, melyek a kialakult helyzethez vezettek.

Nem titkolva tudható, hogy a nemzetközi olajéhség fedezését a térségben csak úgy lehet fenntartani, ha valamilyen centralizált államrendszert támogatnak. Ezeknél az államoknál megfigyelhető, hogy a vékony társadalmi réteg gazdagságát és a nagy tömegű szegénységet, csak valamilyen diktatórikus rendszer képes fenntartani. Jó példa erre Irak elmúlt tíz éve. A diktatúra túlnőtte a fejlett országok által elképzelt módozatot, veszélyeztetve látták az olajkitermelést, ezért a demokráciára való hivatkozással megszállták az országot. A társadalmi folyamatokat ismerve a térség minden sajátossága azt mutatta, már a kezdetekben, hogy ez egy erővel fenntartott, de egyértelműen anarchia irányába fog elmozdulni. Bekövetkezett. Líbia esete is ugyanezt mutatja. Talán abban van egy kis elmozdulás, hogy bevallottan Európa, Amerika, Japán, Kína stb. már kijelenti, hogy a térség csak és kizárólagosan az olaj miatt fontos számukra.

Mindezekből arra lehet következtetni, hogy a nagyhatalmak várakozó álláspontra helyezkedtek. Néha elhangzik a demokrácia kialakításának lehetősége, de tudható, hogy ezt senki nem gondolja komolyan. Az ezidáig támogatott diktátoroktól teátrálisan elhatárolódnak (noha mindeddig csak őket támogatták), és talán keresik az új diktátorokat vagy bábokat.

PANNON-PALATINUS

Jelentés (2010-2011)

A XXI. század társadalmi feszültségei 2001. szeptember 11-én kezdődtek. A nemzetközi terrorizmust kiáltották ki fő ellenségnek. De ki teremtette meg a terrorizmus melegágyát, és mit jelent a XXI. századi terrorizmusa? Évszázadunk elején a terrorizmust és a vallási ellentéteket hol látványosan, hogy diszkréten, de minden esetben összemosták. Ez az ellenségkeresés nagyon nagy hibának tűnik. Jelenleg, ha csak az ismereteinkre támaszkodunk, az arab térségben a vallási, társadalmi rendszerekkel lehetne stabilizálni az országok helyzetét. A vallási vezetők viszont nem feledik, hogy őket nemkívánatos vezetőként tartják nyilván. Mi várható a jövőben? Számos elképzelést lehetne vizionálni, de egyet szinte biztosan ki lehet jelenteni: azt, hogy nyugati típusú (elsősorban amerikai) demokrácia az elkövetkezendő időszakban nem fog kialakulni ebben a térségben. Mi az (talán hátsó szándékok által vezérelt), ami vezérli azokat az országokat, amelyek függenek a közel-keleti olajtól? A legrosszabb feltételezés szerint nem más, mint a társadalmi feszültségek fenntartása a térségben, lehetőleg alapot keresve a katonai beavatkozásra is, miközben a helyi természeti kincsek mértéktelen kitermelését szakadatlanul folytatják.

Minden gondolkodó, természetet vizsgáló, értő szakember tudja, hogy a XXI. század kapitalizmusa közvetlenül már az emberi létet is veszélyezteti. A nyersanyagok kitermelése véges, az emberiség létszámbeli növekedésével az életfenntartás lehetőségei folyamatosan zavart szenvednek. Az áhított profitnövekedés további veszélyeket rejt magában. Sötét, borongós jövőkutatói prognózisok nem zárják ki, hogy a természeti és a társadalmi katasztrófák egy bizonyos ponton történő egybeesése jelentheti bolygónk egyik legnagyobb katasztrófáját, amiben a biológiai lét is kérdésessé válhat. A nemzetközi gazdasági élet ilyen természeti és társadalmi kirobbanó feszültségek esetében kártyavárként omolhat össze.

Az előző napokban hallhattuk:

„Átmeneti kormányt alakít a volt líbiai belügyminiszter a felkelőkkel Bengáziban, miközben Tripoli egyes városrészei is a tüntetők kezében vannak. Az ENSZ BT szankciókkal sújtotta Kadhafiakat és a Nemzetközi Büntetőbírósághoz fordult. Barack Obama szerint a líbiai vezetőnek távoznia kell, Tony Blair pedig figyelmeztette Kadhafit, ha nem renanzi békésen a helyzetet, a NATO beavatkozhat.”

Tehát eljutottunk ismét a háborúhoz, hogy legyen olaja Európának, Amerikának... a fenntartható gazdasági növekedés biztosítására.

PANNON-PALATINUS

Jelentés (2010-2011)

A Pannon-Palatinus a mindennapi eseményeket folyamatosan nyomon követi, és minden esetben igyekszik magas szinten elvégezni a társadalom és természettudományi összefüggések feltárását és elemzését.

2011. február. 26.

(Pannon-Palatinus szerkesztőbizottság: Pethő Imre, Szacsy Mihály)